

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 2151
Tarih : 26.04.2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de Rabia Naz olayı ve çocuk ölümleri başta olmak üzere şüpheli ölümlerde soruşturma ve kovuşturma aşamasındaki usulsüzlüklere ve cezasızlığa karşı alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci ve İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını teklif ve arz ederim.

Filiz Kerestecioğlu

Ankara Milletvekili

GEREKÇE

Giresun’un Eynesil ilçesinde, 13 Nisan 2018 yılında evinin yakınlarında yaralı bulunup, kaldırıldığı hastanede hayatını kaybeden Rabia Naz Vatan’ın (11) şüpheli ölümü, etkili bir soruşturma yürütülmemesi ve baba Şaban Vatan’ın iddialarına göre delillerin bilinçli biçimde karartılması nedeniyle bir yılı aşkın süredir aydınlatılamamıştır. Ailesi, Rabia’nın ölümünün trafik kazası sonucu gerçekleştiğini ve “kazaya” karışan kişilerin siyasi erk sahipleri tarafından korunduğunu öne sürmektedir.

Kızının ölümünün aydınlatılması için adalet mücadelesi veren Şaban Vatan’ın bu süreçte gözaltına alınması ise Rabia Naz’ın ölümünün siyasi erk sahipleri tarafından karartıldığı iddialarını güçlendirmiş, kamuoyunun tepkisine neden olmuştur. Daha önce de farklı dönemlerinde siyasetçilerin, güç ve mevki sahibi kişilerin ve yakınlarının karıştığı trafik kazalarının ve cinayetlerin üzerinin örtüldüğüne ilişkin kuvvetli iddialar göz önüne alındığında, 11 yaşındaki bir çocuğun şüpheli ölümünün etkin şekilde soruşturulmaması, adalete karşı güvensizliği pekiştirmektedir.

Yaşam hakkı ve etkin soruşturma yükümlüğü ulusal ve uluslararası birçok kanun ve sözleşme kapsamında düzenlenmiş ve koruma altına alınmıştır. Yaşam hakkının öneminden hareketle bu hakka yönelik gerçekleştirilen ihlallerin devletin yetkili makamları tarafından demokratik usullere uygun olarak etkili bir şekilde soruşturulması gerekir. Zira bir hukuk devletinde ve demokratik bir toplumda kişilerin yaşam haklarının korunduğundan emin olarak güven içinde yaşamaları önemlidir.

Türkiye'nin tarafı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin en temel hükümlerinden biri ve demokratik bir toplumun vazgeçilmezi olan yaşam hakkının ihlali halinde, taraf devletlerin, söz konusu ihlalleri etkin şekilde soruşturma yükümlülükleri doğar. Bu kapsamda etkin bir soruşturma için, soruşturmanın suça karışmış olma ihtimali olan kişilerden bağımsız olarak yürütülmesi, resmi bir soruşturmanın yapılması, soruşturmanın ivedilikle ve makul sürede yapılması, herhangi bir hileye ya da kanunsuz eyleme hoşgörü gösterilmesinin engellenmesi ve soruşturmanın kamunun denetimine açık olması gerekmektedir.

Ne var ki, AİHM pek çok kararında hızlı ve etkin bir soruşturma yapılmadığından bahisle, Türkiye aleyhine Sözleşme'nin ihlal edildiğini hükme bağlamıştır. Rabia Naz'ın ölümü üzerine başlatılan soruşturmada da benzer ihmallerin yaşandığı, olay yeri inceleme raporu, delillerin toplanması ve tanıkların ifadelerinin alınması gibi aşamalarda kanuna uygun hareket edilmediği görülmektedir.

Üstelik Rabia Naz'ın ölümü hakkında yürütülen soruşturmada söz konusu ihlallerin siyasi güç sahibi kişilerin talimatıyla yapıldığı ve olayı karartma amacı taşıdığı iddiaları mevcuttur. Daha önce de siyasi güç ve mevki sahibi kişilerin ve yakınlarının karıştığı suçların üzerinin örtülmesi kamuoyunun adalete olan inancını derinden yaralamıştır. Bu nedenle, Türkiye'de Rabia Naz olayı ve çocuk ölümleri başta olmak üzere şüpheli ölümlerde etkin soruşturma yükümlülüğüne ilişkin ihlallerin, soruşturma ve kovuşturma aşamasındaki usulsüzlük ve cezasızlığın nedenlerinin araştırılması ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulması büyük önem taşımaktadır.